

## Notitie

2018-016183/in

|                              |                                        |
|------------------------------|----------------------------------------|
| Aan:                         | Gemeenteraad                           |
| Van:                         | Burgemeester van de Nadort             |
| Afdeling:                    | DBO                                    |
| Datum:                       | 20 november 2018                       |
| Onderwerp:                   | Bestuurlijke samenwerking/samenvoeging |
| Bijlagen memo:               |                                        |
| N.a.v. toezegging raad d.d.: | 2 juli 2018                            |

In de raadsvergadering van 2 juli 2018 heb ik toegezegd om met alle fracties afzonderlijk in gesprek te gaan om te inventariseren hoe nu over het onderwerp bestuurlijke samenwerking/samenvoeging wordt gedacht. De aanleiding was de concept motie vreemd, van de fractie van Blijf Stellingwarfs.

Met deze notitie doe ik u zakelijk verslag van de gevoerde gesprekken en leg ik mijn conclusies daarover op tafel.

De uitkomst van de bespreking met uw raad is een geactualiseerd beleidskader en daarvan afgeleid een actuele opdracht aan het college van burgemeester en wethouders. Daarover ligt nu een concreet voorstel op uw tafel. Als portefeuillehouder gemeentelijke samenwerking zal ik uitvoering geven aan deze opdracht.

Ter herinnering de tekst zoals die was opgenomen in de profielschets voor de nieuwe burgemeester (raadsbesluit 12 januari 2017):

*“Werken aan een robuuste bestuurlijke toekomst. Weststellingwerf is een zelfstandige gemeente die op dit moment goed presteert. De gemeenteraad sprak op 1 februari 2016 uit dat zij, om toekomstige uitdagingen goed het hoofd te kunnen bieden, op termijn wil fuseren met andere gemeenten. Op 21 november 2016 heeft de gemeenteraad aangegeven met omliggende gemeenten in gesprek te gaan over deze ambitie. We vragen van u om met politieke sensitiviteit onze bestuurlijke positionering te begeleiden. Het voorgaande betekent dat een kandidaat rekening moet houden met een tijdshorizon van één ambtstermijn”.*

Deze tekst verwoordt kort en bondig het beleidskader van de raad over dit onderwerp in 2017. Uiteraard sluit dit naadloos aan de op de raadsbesluiten van 1 februari 2016 “Poort van Friesland” en 21 november 2016 “Verkennen gezamenlijke visie op de bestuurlijke toekomst Zuidoost Fryslân”.

In de bijeenkomst met fractievoorzitters van de OWO gemeenten in september 2017 in Beetsterzwaag, is door een aantal fractievoorzitters van de raad van Weststellingwerf uitgesproken, dat zij inzetten op de samenwerking in OWO verband. Een discussie over samenvoeging/herindeling, die gevoerd moet worden met de samenwerkingspartners, werd hiermee over de raadsverkiezingen heen getild.

In de verkiezingsprogramma’s voor de raadsverkiezingen van 2018 is bij geen van de partijen de wens om te komen tot herindeling opgevoerd als een belangrijk thema.

In het debat in Noordwolde, in de aanloop naar de verkiezing voor de nieuwe raad, is het onderwerp ‘herindeling’ aan de orde geweest. Partijen hebben daar aangegeven dat herindeling in de raadsperiode 2018-2021 niet aan de orde is.

Dat betekent dat het beleidskader 2016, ook vastgelegd in de profielschets van 2017, is veranderd.

Ik heb met alle fracties gesproken en hen dezelfde vragen voorgelegd:

1. Wat is uw beleving van de uitkomst van de discussie in Noordwolde?
2. Hoe ziet u de bestuurlijke toekomst van Weststellingwerf en welke rol speelt de huidige samenwerking in OWO-verband daar in?

### **Vraag 1**

Het beeld uit de gesprekken is niet eenduidig. Een aantal fracties is tegen herindeling. Weststellingwerf kan in de ogen van deze fracties prima als zelfstandige gemeente functioneren.

Een aantal partijen is eveneens van mening dat Weststellingwerf momenteel prima als zelfstandige gemeente functioneert en dat er – voorlopig – geen noodzaak is om te fuseren. “Voorlopig” wordt hierbij verschillend wordt geïnterpreteerd, maar betekent wel in alle gevallen niet in deze raadsperiode. Deze partijen stellen wel dat in deze raadsperiode verder moet worden nagedacht en gewerkt aan het op peil houden van dienstverlening aan de inwoners. Een doorkijk – visie – op de huidige OWO-samenwerking vinden zij van belang.

Tenslotte is er een aantal fracties die vóór herindeling is. Eén fractie stelt een tijdshorizon van 10 jaar waar op Weststellingwerf gefuseerd moet zijn. Een andere fractie vraagt zich af of we over 5 à 10 jaar nog een gezonde entiteit zijn.

### **Conclusie**

De meerderheid van de fracties is op dit moment geen voorstander van herindeling. In elk geval in deze raadsperiode is dit geen onderwerp voor de meerderheid van de fracties en dus geen opdracht (meer) aan de burgemeester. Dat leidt ertoe dat het beleidskader, zoals neergelegd in de raadsbesluiten van 1 februari 2016 en 21 november 2016, niet langer vigerend is en vervangen moet worden door een nieuw actueel beleidskader.

### **Vraag 2**

Het beeld op vraag 2 is eenduidiger dan dat op vraag 1.

Alle fracties onderschrijven het belang van de samenwerking in OWO-verband. Een gemene deler is ook dat de samenwerking wordt gezien als middel om de dienstverlening op peil te houden en om de kwetsbaarheid van de organisatie te verkleinen. Alle fracties spreken uit dat onderzoek/geïnventariseerd moet worden of de samenwerking kan worden uitgebreid. Enerzijds een uitbreiding van back-officetaken, en taken die in de uitvoering efficiënter in OWO-verband kunnen worden opgepakt. Anderzijds een onderzoek naar een strategische samenwerking. Op welke dossiers – binnen Fryslân of landelijk – kan er een gezamenlijke koers worden bepaald.

Er wordt ook een aantal kanttekeningen geplaatst bij de OWO-samenwerking. De verdergaande samenwerking mag geen salamtactiek zijn. Eerst ambtelijk, dan bestuurlijk fuseren. De samenwerking moet goed worden geborgd, en wat te doen als het mis gaat. Is het dak gerepareerd toen de zon scheen? Voor verschillende fracties verdient ook het thema ‘couleur locale’ afgezet tegen het thema ‘harmoniseren ten behoeve van effectiviteit’, de aandacht.

### **Conclusie**

De OWO-samenwerking staat bij geen enkele fractie ter discussie. Integendeel. Er is tevredenheid over de samenwerking tot nu toe. De fracties willen wel graag een visie op de samenwerking in de toekomst, waarbij men aandacht vraagt voor:

1. een inventarisatie naar de mogelijkheden voor verdere samenwerking op back-officetaken;
2. de mogelijkheden voor een uitbreiding van de samenwerking op meer strategische vraagstukken.

De vraag met betrekking tot het onderzoek naar meer mogelijkheden kan natuurlijk niet alleen in en door Weststellingwerf worden beantwoord. Daarom is mijn notitie en het voorstel bekend gemaakt aan de beide andere OWO-partners, met daarbij de uitnodiging om hierin samen op te trekken.